

Dosarul nr.3ra-1026/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (S.Dimitriu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

ÎNCHEIERE

08 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasilevici Lilia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilevici Lilia
împotriva Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat și a Uniunii Avocaților din
Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova
cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost
respins apelul declarat de Vasilevici Lilia și a fost menținută hotărârea din 24 august
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 10 februarie 2017 Vasilevici Lilia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat și a Uniunii Avocaților din
Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova
cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată Vasilevici Lilia a indicat că prin
hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29.11.2016, p. 4.1., a fost
respinsă cererea sa și nu a fost admisă în profesia de avocat, refuzul nefiind motivat.

A relatat că în temeiul art. 14 din Legea RM nr. 793 din 10.02.2000
contenciosului administrativ, a formulat și la 28.12.2016 a depus cererea prealabilă
împotriva hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29.11.2016 și a
solicitat admiterea cererii prealabile cu modificarea hotărârii din 29.11.2016 pentru a
fi admisă în profesia de avocat. Comisia de licențiere a profesiei de avocat a examinat
cererea prealabilă depusă și prin hotărârea din 12.01.2017 a respins-o, de asemenea
fără o anumită motivare.

A menționat că hotărârea contestată din 29.11.2016 este contrară Legii RM nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, în special art. 10, care stabilește condiții necesare pentru admiterea în profesia de avocat: - cetățenia Republicii Moldova, - capacitatea deplină de exercițiu, - diplomă de licențiat în drept, reputația ireproșabilă, - susținerea examenului de calificare. Persoanele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare dacă în termen de 6 luni după demisia din funcția respectivă, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

A invocat că a fost numită prin Decretul Președintelui RM din 08.10.1996 în funcția de judecător al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și eliberată din funcție pentru comiterea unei abateri disciplinare prin Decretul Președintelui RM semnat la 19.05.2015, publicat la 22.05.2015.

A susținut că a avut o vechime în funcție de judecător - mai mult de 18,5 ani, ceea ce îi permite să pretindă la profesia de avocat; cetățenia Republicii Moldova, capacitatea deplină de exercițiu, diplomă de licențiat în drept, reputația ireproșabilă - nu au fost contestate.

Deoarece hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29.11. 2016 prin care i s-a refuzat în admitere în profesia de avocat nu este motivată, poate numai să presupună că, faptul eliberării sale din funcția de judecător pentru comiterea unei abateri disciplinare, a servit drept bază pentru respingerea solicitării sale.

Însă, al.3 art.10 al Legii RM nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură a stabilit condițiile când persoana nu se consideră cu reputație ireproșabilă și cererea ei nu se admite: - a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale; - nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni; - anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive compromițătoare; - a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau eliberată, din aceleași motive, din funcția de judecător, notar, consultant juridic și funcționar public; - comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic avocatului; - prin hotărârea instanței judecătorești, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

A concretizat că nu a fost condamnată, nu are antecedente penale, anterior nu a exercitat activitatea de avocat, nu a fost concediată/eliberată din organele de drept din motive compromițătoare, a fost eliberată din funcția de judecător în urma unei abateri disciplinare: a aplicat eronat prevederile art. 90 CP al RM persoanei condamnate pentru o infracțiune deosebit de gravă. Consiliul Superior al Magistraturii a considerat necesar de a propune Președintelui R. Moldova de a o elibera din funcția de judecător.

A menționat că Consiliul Superior al Magistraturii și Președintele R. Moldova au ignorat faptul că avea o vechime în muncă în funcție de judecător aproape 19 ani, 30 de ani - în organele drept, a fost președintele instanței, candidat la funcția de judecător la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, a avut contract cu Institutul

Național de Justiție pentru serviciul perfecționare a candidaților la funcția de judecători, a fost apreciată cu Diplomă de onoare. A fost eliberată din funcție pentru o greșeală de rutină, care se comite și până la ziua de astăzi, dar nici un judecător nu este eliberat din funcție.

A precizat că nu s-a motivat/demonstrat precum că comportamentul sau activitatea sa este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului. Nu există hotărârea instanței judecătorești, care să stabilească un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

A considerat că refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29.11.2016 de a nu o admite în profesia de avocat, este unul neîntemeiat, situație care îi cauzează prejudicii considerabile de ordin moral și material.

A solicitat recunoașterea ca neîntemeiat refuzul de admitere în profesia de avocat, emis în baza hotărârilor din 29.11.2016 și 12.01.2017; anularea hotărârilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29.11.2016 și din 12.01.2017 în partea respingerii cererii privind admiterea în profesia de avocat, ca fiind ilegale; obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM să o admită în profesia de avocat, cu eliberarea licenței.

Pe parcursul examinării cauzei, cererea a fost concretizată, prin formularea pretențiilor împotriva copârților indicați (f.d. 98).

Prin hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central) cererea de chemare în judecată depusă de Vasilevici Lilia a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Vasilevici Lilia și a fost menținută hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că conform art. 10 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002, (1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare. (2) Sînt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului. (3) Persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă și cererea ei nu se admite în cazul în care: a) a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvîrșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale; b) nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni; c) anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive

compromițătoare; d) a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcția de judecător, notar, consultant juridic sau funcționar public; e) comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului; f) prin hotărârea instanței judecătorești, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Instanța de apel a menționat că aprecierea dată de Comisia de licențiere ce ține de încadrarea temeiului de concediere a reclamantei Vasilevici Lilia din funcția de judecător, în noțiunea reglementată de art. 10 alin. (3) lit. d) „motive compromițătoare”, nu poate constitui obiect de apreciere a instanței, deoarece conform art. 28 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat, toate cazurile de admitere în profesie cu scutire de examen, în condițiile legii, sunt soluționate individual de Comisia de licențiere. Astfel, instanța de judecată nu este în drept de a substitui Comisia administrativă indicată pentru a da apreciere unor noțiuni, aprecierea cărora ține de competența exclusivă a acestei comisii.

La 19 iunie 2018 Lilia Vasilevici a declarat recurs și la 06 august 2018 – recurs suplimentar, împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei integrale la 11 iunie 2018 (f.d.166), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc. Astfel, recursul declarat la 19 iunie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lilia Vasilevici este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lilia Vasilevici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

recunoaște recursul declarat de Lilia Vasilevici, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lilia Vasilevici.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru